

Heaven and hell are both located in one's heart." Lao Proverb

The warning signs of emotional pain are not always obvious, but if you do observe them, do not hesitate to offer help.

If a friend or family member shows any of the following, especially if they are acting in ways that are not typical, reach out to provide help in time.

- Talking about wanting to die or suicide
- Seeking methods for self-harm or suicide
- · Feeling hopeless, desperate or trapped
- · Changes in sleep
- Do not want to spend time with family and friends

- Do not want to participate in activities they usually enjoy
- Anxiety or agitation
- Anger
- Putting themselves in dangerous situations
- Increased drug or alcohol use
- Giving away possessions
- Talk about being a burden to others

"Do not wait until the cattle go missing to mend the fences."

Lao Proverb

Don't wait until it is too late. There is something you can do now to help yourself, your family and friends. You could save someone's life.

Pain Isn't Always Obvious

Suicide Is Preventable

TAKE THE FIRST STEP AND OPEN UP

ສັນຍານເຕືອນເຫຕ

"ສວັນຢູ່ໃນອົກ ນາຣົກຢູ່ໃນໃຈ 👣

ສັນຍານບອກຄວາມອຸກອັ່ງທາງຈິດໃຈ ບໍ່ສາມາດຈະເຫັນໄດ້ ຊັດເຈນສເມີໄປ, ແຕ່ທ່ານສັງເກຕພົບເຫັນ ກໍ່ຄວນ ໃຫ້ການຊ່ອຍເຫຼືອ.

ຖ້າໝູ່ເພື່ອນ ຫຼື ສະມາຊິກຄອບຄົວຂອງທ່ານ ມີອາການລະບຸໄວ້ຂ້າງລູ່ມນີ້ໂດຍສະເພົາະ ພວກເຂົາມີປະພຶດທີ່ຜິດປົກະຕິ ໃຫ້ທ່ານອອກຄວາມຊ່ວຍເຫຼືອໃຫ້ແກ່ເຂົາທັນທີ.

- o ເວົ້າເຖິງການຢາກຕາຍ
- o ຫາວິທີ ທີ່ຈະຂ້າໂຕຕາຍ
- o ຮູ້ສຶກອຸກອັ່ງ, ຄັບແຄ້ນແໜ້ນໃຈ ຫຼືຕົກເຂົ້າສູ່ຫຼຸມແຫ່ງອາລົມ
- o ນອນຫຼາຍເກີນໄປ ນອນຫຼັບຍາກ ວ່າບໍ່ໄດ້ນອນເລີຍ
- o ບໍ່ຢາກເຂົ້າຮ່ວມກິດຈະການທີ່ເຄີຍເຮັດຫຼືມັກ (ຕົວຢ່າງ: ບໍ່ຢາກໄປເຮັດວຽກເຮັດງານຫຍັງ ຫຼືເຂົ້າຮ່ວມງານສັງຄົມ)
- o ບໍ່ຢາກໃຊ້ເວລາຢູ່ກັບຄອບຄົວແລະໝູ່ເພື່ອນ
- o ມີອາການເສົ້າຊື້ມ ແລະ ກະວົນກະວາຍ ຕລອດເວລາ
- o ມີອາການໃຈຮ້າຍຢູ່ຕລອດເວລາ
- o ນຳຕົນເອງໄປສູ່ສພາບທີ່ເປັນອັນຕຣາຍ
- o ນຳຕົນເອງໄປສູ່ສິ່ງທີ່ເປັນອັນຕຣາຍ
- o ດື່ມສິ່ງມືນເມົາຫຼາຍຂຶ້ນ ຫຼື ເສບສິ່ງເສບຕິດຕ່າງໆ
- o ເວົ້າເຖິງການເປັນພາຣະແກ່ຄົນອື່ນ

ງົວຫາຍແລ້ວລ້ອມຄອກ. ເປັນບົທຄຳສຸພາສິຕລາວ ບົທນຶ່ງທີ່ສອນວ່າ ຢ່າລໍຖ້າຈົນຮອດເວລາເຫຕທີ່ບໍ່ເພິ່ງປາຖນາເກີຕຂຶ້ນ ມັນຈະສວາຍ ເກີນແກ້.

ມີບາງສິ່ງບາງອັນທີ່ທ່ານສາມາດເຮັດໄດ້ໃນເວລານີ້ ເພື່ອ ຊ່ອຍເຫຼືອທ່ານເອງ, ຄອບຄົວຂອງທ່ານ ແລະໝ່ເພື່ອນຂອງທ່ານ.

ຊອກຫາຄຳເວົ້າທີ່ເໝາະສົມ

💶 ຂ້ອຍຈຳເປັນຕ້ອງຖາມຄຳຖາມນີ້ ເພາະວ່າຂ້ອຍເປັນຫ່ວງເຈົ້າ. ເຈົ້າຄິດວ່າຈະຂ້າໂຕຕາຍບໍ?

ມັນອາດຈະເປັນສິ່ງທີ່ຍອມຮັບບໍ່ໄດ້ເວລາຄົນທີ່ເຮົາມີ ຄວາມຫ່ວງໃຍຄິດຢ້າກຂ້າໂຕຕາຍ.ແຕ່ວ່າຄວາມຍິນຍອມຮັບ ເຫດການນີ້ເປັນສິ່ງທີ່ສຳຄັນໃນການຊ່ອຍເຫຼືອພວກເຂົາ. ຖ້ຳທ່ານເປັນຫວ່ງຜູ້ໃດຜູ້ໜຶ່ງໃຫ້ເຣີ່ມໂອລົມສິ້ນທະນາກັບ ເຂົາທັນທີ.

ເຣີ່ມການໂອລົມ ສົນທະນາ

ບອກໃຫ້ເຂົາຮູ້ວ່າ ທ່ານໄດ້ສັງເກ~~ົ~~ຕ ສັນຍານຄວາມ ເຈັບປວດທາງອຸກອັ່ງ ຈາກເຂົາ.

ຖາມເຣີ່າການຂ້າ ໂຕຕາຍ

"ເຈົ້າຄິດຈະຂ້າໂຕ ຕາຍບໍ່?"

ໜັງຄວາມເວົ້າ

ໃຫ້ທ່ານສແດາ ການຄວາມຫ່ວງໃຍ ປອມໃຈ ແລະ ຖາມວ່າຢາກໃຫ້ ຊ່ອຍເຫຼືອຫຍັງແນ່.

ີ້ນີ້ແມ່ນວິທີການບາງອັນທີ່ທ່ານສາມາດຊ່ອບເຫຼືອແລະສນັບສນູນ:

ພັກເຊົາຢູ່ນຳເຂົາແລະສແດງອອກໃຫ້ເຂົາ ເຫັນວ່າທ່ານເອົາໃຈໃສ່ເຂົາແລະຢູ່ທີ່ນັ້ນ ເພື່ອຊ່ອຍເຫຼືອເຂົາ.ບອກຢືນຢັນໃ້ຫ້ເຂົາຮູ້ວ່າ ບໍ່ຕ້ອງຄິດລະອາຍໃຈໃນການຮັບ ເອົາການຊ່ອຍເຫຼືອ.

ເວົ້າລົມແລະຄົ້ນຄວ້າຫາລືບາດກ້າວຕໍ່ໄປນຳ ສະຖານບໍລິການການແພດ ຫຼືນຳທ່ານໝໍ, ຜູ່ນຳຊຸມຊົນ ຫຼື ສມາຊິກຜູ່ອື່ນໆໃນຄອບຄົວ.

ການຍື່ນມືເຂົ້າຫາແຫຼ່ງ ຊ່ອຍເຫຼືອ

ຖ້າທ່ານຄິດວ່າບຸກຄົນໃດຄົນໜຶ່ງຄິດຈະຂ້າໂຕຕາຍ ຫ້າມປະໃຫ້ເຂົາຢູ່ຄົນດຸງວ.ທ່ານສາມາດຕິດຕໍ່ໄປຫ າສາຍຊິວິດປ້ອງກັ້ນການຂ້າໂຕຕາຍແຫ່ງຊາດ ເປີດ 24 ຊົ່ວ ໂມງ ທີ່:

1.800.273.8255

ເພື່ອຊອກຫາແຫ່ງໃຫ້ການຊ່ອຍເຫືອ ໃຫ້ເຂົ້າໄປເວັບໄຂທ໌:

www.suicideispreventable.org ແລະກົດທີ່ປຸ່ມ "Reach Out."

REACH OUT

Call:

1.800.273.8255

Trained counselors are available 24/7 to offer support at the National Suicide Prevention Lifeline.

Visit:

www.suicideispreventable.org

for more information and local resources.

It is difficult to accept that someone we care about wants to end their life. However. acceptance is important for us to be able to help. If you are worried about someone, don't hesitate to start the conversation.

FIND THE WORDS

I have to ask this question because

about ending your life? ""

I care about you. Are you thinking

START THE CONVERSATION

Mention the warning signs that you noticed in their actions

and words.

ASK ABOUT SUICIDE

"Are you thinking about suicide?"

LISTEN

Express concern, reassure and ask to help them.

Offer support:

- Stay to comfort them and let them know you care and are willing to help.
- Reassure them that there is no shame in seeking help.
- Talk to and discuss next steps with a mental health clinician or doctor, a community leader or family members.

